

Mälestusmärk Georg Lurichile

Tallinna 2. Keskkooli juurde püstitati dolomiidist mälestusmärk, millel on võitluspoosis maadleja pronksist reljeeffiguur. Kivitähed teatavad: «Eesti maadluspordi rajaja, mitmekordne maailmameister Georg Lurich (22. 4. 1876 — 22. 1. 1920) õppis end Tallinna Reaalkoolis aastail 1887—1894.» Selle esimese, sportlase auks pandud mälestusmärgi autoriteks on skulptor Arseni Mölder ja arhitekt Peeter Tarvas.

Siia, endisse reaalkooli, tuli 10-aastane poiss. Kidura tervise tõttu vabastati ta isegi võimlemistundidest. Ellu astus aga mees, kes oli andnud oma hinge spordile, kellest sai maailmakuulus.

Lurichi hiilgav maadlustehnika, jõud, kiirus, leidlikkus — kõik see vaimustas paljude maade spordihuvilisi. Elukutseliste maailmameistritiitel, tolleaegsete maadluskulsuste seljatamised, omaaeg-

sed maailma tipptulemused raskustõstetes kutsusid noorsoo hulgas esile vaimustustormi. Sellele aitasid kaasa ka spordipropagandareisid mööda Eestimaad, tema kõned ja artiklid. Külapoiste omavahelistest rinnapistmistest jõuti kehakultuurini, pandi alus raskesportkule. Georg Lurich oli ka silmapaistvate vaimsete võimetega inimene, ta valdas kümme-kond võõrkeelt, oli osava sule ja sõnaga, oivaline klaverimängija, silmapaistev maletaja. Ta propageeris innukalt karskeid eluviise.

«Lurichi mälestuse jäädvustamise mõte sündis Tallinna raskesportlaste peres juba 1920. aastal, kohe pärast tema surma,» meenutab mälestusmärgi rajamise üks initsiaatoreid, spordiveteran Ernst Selge. 1961. a. otsis ta endise Armaviri kalmistuvahj kaasabil üles Lurichi ja tema maadluskaaslase Abergi hauakoha. 1966. a. avati Lurichi sünnikohas

Väike-Maarjas mälestuskivi.

Elavat huvi pälvis spordiveteranide eestvõttel Tallinna raamatukaupluses «Lugemisvara» üles pandud näitus Lurichist ja Eesti maadluspordist. Läbi aastakümnete säilitatud fotod toovad vaatajani killukesi Lurichi triumfiteest, samuti tema kuulsatest kaasaegsetest Aleksander Abergist, Georg Hackenschmidtist, Jaan Jaagost, Gustav Vaharist ja teistest.

Samuti nagu oma kaasaegsetele, nii on Georg Lurichi isik ja tegevus suureks eeskujuks ka tänastele sportlastele. Tema nime kannab Tallinna 2. Keskkooli kehakultuurikollektiiv, kelle tublidest tulemustest kõnelevad selget keelt võidetud karikad ja diplomid. Eriti palju on koolis maadlushuvilisi. Teisiti ei saagi see olla — andis ju esimesed maadlustunnid nendesamade seinte vahel kõigi poiste ebajumal — Georg Lurich.

T. MAKSIM,
ETA korrespondent